

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/1786,Otwarcie-wystawy-Twarze-lubelskiej-bezpieki-Chełm-11-stycznia-2008-r.html>
10.04.2026, 11:32

Otwarcie wystawy „Twarze lubelskiej bezpieki” - Chełm, 11 stycznia 2008 r.

11 stycznia 2008 r. w Muzeum Chełmskim (ul. Lubelska 56) została uroczystie otwarta wystawa „Twarze lubelskiej bezpieki”. Wystawa, przygotowana przez pracowników Oddziałowego Biura Edukacji Publicznej w Lublinie, jest częścią ogólnopolskiego przedsięwzięcia Instytutu Pamięci Narodowej, w ramach którego w największych miastach Polski eksponowane są sylwetki czołowych funkcjonariuszy komunistycznego resortu bezpieczeństwa i spraw wewnętrznych PRL na danym terenie.

Ekspozycja prezentuje twarze i przebieg służby 52 funkcjonariuszy resortu bezpieczeństwa. Są to: kierownicy/szefowie Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego i ich zastępcy, Komendanci Wojewódzcy Milicji Obywatelskiej i Szef Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych oraz ich zastępcy ds. Służby Bezpieczeństwa. Osoby te miały istotny udział w podejmowaniu decyzji o działaniach operacyjnych UB/SB, wymierzonych przeciw poszczególnym środowiskom i instytucjom. Ponadto ekspozycja obejmuje sylwetki naczelników tych wydziałów UB i SB, które w największym stopniu związane były z represyjnymi działaniami resortu wobec obywateli i społeczeństwa. Dla lat 1944–1955 są to Wydział I, Wydział do Walki z Bandytyzmem oraz Wydział III, dla lat 1956–1989 – wydziały: II, III, III „A” i IV.

Autorzy wystawy wyrażają opinię, że – obok wymiaru naukowego i poznawczego – ekspozycja spełnia też funkcję swoistego symbolicznego zadośćuczynienia wobec tych wszystkich, których – przez 45 lat swego funkcjonowania – resort bezpieki pozbawiał życia, zdrowia i wolności, poddawał inwigilacji, pozbawiał pracy, niszczył życie prywatne i rodzinne.

Ekspozycji towarzyszy okolicznościowy katalog, zawierający – obok materiałów prezentowanych na wystawie – tabele z pełną obsadą stanowisk kierowniczych Urzędu Bezpieczeństwa i Służby Bezpieczeństwa na Lubelszczyźnie, a mianowicie: Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Lublinie w latach 1944–1956 (w tym Powiatowych Urzędów Bezpieczeństwa Publicznego), Komendy Wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej w Lublinie w latach 1957–1975 (w tym Komend Powiatowych MO) oraz kierowniczych stanowisk SB Komend Wojewódzkich MO / Wojewódzkich Urzędów Spraw Wewnętrznych w Lublinie, Białej Podlaskiej, Chełmie, Siedlcach i Zamościu w latach 1975–1990.